UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CCXIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96538

Visual Library

ſionem fuerunt iudicialiter compulſi, atque coa-
ctí & tunc temporis data fuit tenuta dicto do. Aure
lio ergo ob huiuſmodi eiectionẽ, & expulſione nõ
potuit illis competere poſſeſſorium reſtituẽdę, quia
facto, & culpa ſua cẽſentur eiecti, vt colligitur ex iis,
quę plenè habẽtur per Alex. in conſi. 131. vol. 4. in 1.
col. & per Bal. in auth. qui rem, C. de ſacroſ. eccle. cũ
ſi. per Alex. in d. conſi. alleg. Præterea † ex quo dicti
Cecchus, & Bernardinus fuerũt expulſi, & eiecti iu-
dicialiter, & via iuris ipſis citatis, monitis, & audi-
tis, & ſic cũ cauſæ cognitione, & facto iudicis, ut ex
proceſſu apparet, ipſis nõ datur, nec competit reme
dium poſſeſſorij reſtituẽdæ, vt in terminis volũt Abb.
Imol. & alij in c. cõquerẽte poſt gl. extra de reſtitutio
ſpol. & Bar. Alex. & alii ĩ l. iuſtè poſſidet, ff. de acq.
poſſ. ¶ Adde, ꝙ prædictis Ceccho, & Bernardino nul
lum cõpetit ex cõtractu locationis factæ † Petro eo
rum patri, nã facta fuerat locatio ad decẽ annos, & ſic
ad lõgũ tempus, quo tẽpore finito oẽ ius cõducto-
ris extinguitur, & ex patientia locatoris non dr̃, nec
cenſetur facta relocatio cũ iiſdem pactis, & conuen
tionibus, iuxta l. itẽ quæritur, §. qui impleto cũ ſi. ibi
ff. locati, vt in terminis voluit Bal. in d. §. qui im
pleto, & ſequitur Alex. in cõſi. ſuo 17. vol 4. in 3. col.
& præterea Bal. in cõſi. 76. vol. 5. & in d. §. qui imple-
to in addit. ad Bar. allegando Bal. in l. vnica in quęſt.
11. C. quando nõ peten. par. & ideò † ſi finito tempo-
re decẽ annorũ conductor vellet in re conducta per
ſeuerare, inuito locatore, dicitur vim inferre, & tan
quam prędo, & inuaſor diceretur dominum ſua poſ
ſeſſione velle priuare, vt eſt tex. in l. pen. C. locati, q̃d
quidem facere non poteſt etiam refricando quęſtio
nem dominij, quia ante oĩa tenetur rẽ locatori reſti
tuere, l. ſi quis conductionis cum ibi no. C. locati: &
propterea † quam primum conductor, finita locatio
ne, denegaret rem reſtituere licitũ eſt domino, ſeu
locatori cõductionem propria auctoritate expelle-
re, arg. eorum, quę pulcherrimè voluit Bar. in l. 1. §.
interdictũ, & §. quod ait prætor, ff. uti poſſid. & Alex.
in l. clam. §. qui ad nundinas, ff. de acq. poſſ. & † dicit
idem Alex. in conſi 6. vol. 3. in 3. col. ꝙ remediũ poſ
ſeſſorium reintegrãdæ, ſeu reſtituendæ poſſeſſionis
denegatur, nec competit emphyteotæ, nec colono,
qui etiam ad lõgum tẽpus conduxit, qui à re fuit ex-
pulſus ob canonem, & penſionem nõ ſolutũ, & non
ſolutam, quia facto, & culpa ſua dicitur cecidiſſe, &
cõſequenter à dicto remedio excluditur ad tradita
per Inno. & alios in c. ſæpe de reſtit. ſpol. cum ſi. ibi p
Alex. allegatis. Præterea dictis Ceccho, & Bernardi-
no nullum ius competit, neque competiit poſt mor
tem Petri eorum patris ſuper dicta re uendita, & cõ-
ducta reſpectu iuris franchandi, quia per mortem di
cti Petri ius illud franchandi fuit penitus extinctum
adeo, ꝙ in caſu noſtro ad hæredes Petri tranſire nõ
potuit, quoniam † facta fuit locatio dicto Petro cum
pacto franchandi ad beneplacitum dicti Petri cõdu
ctoris, quod pactum fuit merè perſonale, & ad hære
des non tranſit propter beneplacitũ, qui finitur mor
te illius, ad cuius beneplacitum pactum factum fuit,
vt eſt tex. & ibi gl. & doct. in c. ſi gratioſè de reſcrip.
in 6. & eſt bonus tex. cum gl. in l. 4. ff. locati iuncta l.
quia tale, ff. ſolu. mat. cum ſi. Cum ergo ex prædictis
appareat, ꝙ dictis Ceccho, & Bernardino remedia
intentata contra do. Aurelium non competant, nec
competere poſſint, ſequitur, ꝙ ipſe do. Aurelius eſt
abſoluendus à petitione contra eum facta ſuper re-
ſtitutione dictæ rei venditæ, ſeu ſuper ſupplemento
iuſti pretii, quoniam † proponẽs actionem ineptam
ſuccũbere debet, vt in l. 1. circa fi. prin. ff. ſi mens fal.
mod. dix. c. examinata de iudi. Alex. in conſi. 137. in
1. col. vol. 2. Specul. in ti. de offi. iud. §. deſeruit verſi.
ego dico, & ſine actione nemo experiri poteſt, l. ſi
pupilli, §. videamus, ff. de negot. geſtis. Et ita pro
nunc reſideo. Laus Deo.

SVMMAE.

1 *Robaria, & furtum inter ſe differre uidentur, & an id ſit uerum, num. 10.*

2 *Statutum loquens de damnis, & de robaria, an locum habeat in furto, & num. 10. ubi id declaratur.*

3 *Notarij ſcripturæ de commiſſione ſibi à iudice de aliquo officio factæ an credatur, & num. 13.*

Et quid de exequutione commiſſionis, num. 12.

4 *Verba notarij enunciatiua de præterito non probant.*

5 *Inſtantia non perimitur per lapſum temporis, & infra quod iudici per ſtatutum loci mandatur, vt cauſam finire debeat, ſed illo elapſo poteſt cauſa infra tempus iuris communis terminari, & num. 15.*

6 *De rebus furto ſubtractis an, & quando contra uillam ad emendationem obligatam iuramento domini ſtetur, & quando non, & num. 18.*

7 *Statuta, quòd uilla, ſeu commune de damno, & maleficio in eorum guardia commiſſo teneantur, valent, & ſunt iuri communi conformia, ac iuſta, & num. 9.*

8 *Et ex qua cauſa villa, & commune teneantur.*

10 *Robaria qualiter aſſumatur.*

11 *Cõmunis vſus loquẽdi in ſtatutis proprietati uerborũ præfertur.*

13 *Notarius poteſt rogari, & ſcribere commiſſionem de vno articulo ſui officij ſibi à iudice factam, ſed non generaliter commiſſionem ſui officij.*

14 *Verbum Poſſe arguit arbitrium, & poteſtatem, & coactionem, ſeu neceſſitatem excludit.*

16 *Cauſa Apoſtolica, & à Papa commiſſa non ſubijcitur regulis, & inſtantiæ iuris ciuilis, & ſtatutorum, nec iuri poſitiuo, ſed eſt perpetua, certamq; inſtantiam non habet.*

17 *Furtum, & res furatæ quomodo ſufficienter probari poſſint.*

18 *Et quando per iuramentum.*

EPITOME.

STATVTVM Bononiẽſe ſub rubrica de emẽdatione damnorũ datorũ, à qbus ignoratur, habere locũ, quando res furto clandeſtinè ſubtractæ fuerũt de domo à domino etiam abſq; cuſtode relicta, & uillam, ſeu caſtrũ tunc ad emendationẽ teneri, hic habetur.

CONSILIVM CCXIII.

IN cauſa mota ꝯ cõe Butrij ſuper furto facto in dicto caſtro, dubitaſ, an ſtatutũ de emẽdatione damnorũ datorũ, à quibus ignoraſ, locum habeat, qñ res furto fuerint clandeſtinè ſubtractæ de domo à domino abſq; cuſtode relicta: & non habere locũ, uidetur prima facie dicendũ, quia ſtatutũ loqtur de robarijs, & nõ de
1 furtis, † quæ inter ſe differre vidẽtur, vt ſenſit Bal. in in l. 3. in prin. ff. de iureiur. volens, ꝙ ſtatutũ loquens de dãno dato nõ cõprehẽdit furtũ, & eſt bonus tex. in l. ſi ſeruus, ff. aliquam, ff. ad l. aquil. Pręterea robaria ur̃ eſſe quid diuerſum à furto, vt hr̃ per Bar. ĩ l. ne
2 quid, ff. de incen. ruin. naufra. Sed † ſtatutũ in terminis noſtris loqtur de damnis datis, ergo in furto locũ nõ habebit, qa ſtatutũ hoc eſt exorbitãs, & odioſum, & ideò ſtrictiſſimè ĩtelligẽdũ argumẽto eorũ, q̃ habentur in c. 2. de conſti. per Bar. in d. l. ne qd, & p totũ, C. ne vxor p marito, & ne fil. p par. cũ ibi no. iũcta l. cũ quidã, ff. de lib. & poſth. & c. odia & c. q̃ à iure cõi de reg. iur. in 6. Secundo vr̃, ꝙ relatio facta p no-
3 tariũ miſſum nõ ſit valida, nec ei credẽdũ, qm̃ † non conſtat de cõmiſſione iudicis facta dicto notario, ergo eius relatio nõ tenet, quia notarius nõ poteſt ſua auctoritate hoc officium aſſumere, ſed requiritur, hoc ſibi à iudice fuiſſe iniũctum, vt habetur in dicto

ſtatu-

ſtatuto, in §. & ꝙ ad petitionē. & probatur arg. eorū,
quæ habentur in c. quoniam contra de probat. in gl.
in ver. citationis per doct. vbi ita demū ſtatur relatio
ni nuncij de citatione, & alijs, ſi per ſcripturam no-
tarij actorum de commiſſione ſibi à iudice facta cō
ſtet. Et ſi diceretur, ꝙ de cōmiſſione iudicis apparet
ex ſcriptura relationis factæ per notariū, in qua no-
tarius aſſerit ſe fuiſſe aſſumptū, & de mādato iudicis
iuiſſe ad ſe informandū, rn̄detur, ꝙ propter hoc non
cōſtat de commiſſione ipſi notario facta, nā de hac
cōmiſſione idem notarius, qui dr̄ aſſumptus, nō po-
tuit eſſe rogatus, & ſcripturæ ſuæ de hmōi mandato
ſibi facto nō credit̄, ſed alius notarius debuit de hoc
eſſe rogatus, vt voluit Hoſt. in fin. glo. fi. ibiq; Abb. &
doct. magis cōmuniter, vt refert, ac ſequitur Decius
in d. c. quoniam contra, & Io. An. in c. cum quid de
4 reg. iur. in 6. Præterea † hæc ſunt verba notarij enun-
ciatiua de præterito, quæ non probant, vt l. ex his cū
ibi no. C. de teſtam. mili. iunctis no. per Bal. in l. ſi vo
luntate. C. de fideicomm. lib. & per Bar. in l. ex hac
ſcriptura, ff. de dona. ¶ Tertio pro hominibus Butrij
facit, quia lapſa eſt inſtantia nō ſolum ſtatuaria, ſed
ēt iuris cōis, nam lapſum fuit tempus nedum duorū
menſiū, infra quod iudex debet facere emendari dā
nū, vt in dicto ſtatuto in §. & poſſit, & debeat, ſed ēt
triennium, quod quibuſcunque cauſis ciuilibus p̄fi-
5 gitur. vt in l. properandū, C. de iud. † ꝙ tēpus in caſu
noſtro attendi debet, qm̄ cum per ſtatutum mande
tur iudici, ut debeat finire cauſam infra duos men-
ſes, illud tempus non dr̄ præfixum inſtantiæ, ſed iu-
dici, per cuius lapſum inſtantia non perit, quia eo la
pſo cauſa poteſt infra tempus iuris cōmunis termi-
nari, vt hr̄ per Alex. & alios cōiter poſt Bar. in d. l. ꝓ-
perandū, & per Abb. & alios in c. de cauſis, de of. de-
leg. & in c. uenerabilis de iud. ¶ Quarto dato, ſed nō
conceſſo, furtū eſſe factū, & fures fuiſſe ingreſſos do
6 mū, de qua in proceſſu, † non tn̄ probatur de rebus,
ſeu pecunijs furatis, & ſubreptis, nec de illarū quan-
titate, ergo cōe debet abſolui, actore non probāte, l.
qui accuſare, C. de eden. & c. vnico, vt eccleſia. bene
fi. cum ſi. & ad propoſitum facit id, quod voluit Io.
de Imo. in c. fi. quod met. cau. in 2. col. qui diſtinguit
in quæſtione, quā doct. faciunt de fardello aſſignato
hoſpiti, ut illud cuſtodiret, ꝙ ſi dolo eius, qui fardel
lū habuit, fuit apertū, & diſigillatū, ſtatur iuramento
domini de rebus, & illarum valore, ſi vero culpa ſua
tantum interuenit, tunc nō ſtatur iuramento domi
ni, ſed in terminis noſtris cōe, & ſi fuit in culpa non
adhibēdo diligentiam, & cuſtodiam iuxta l. 1. §. hæc
in factum cum gl. in ver. culpæ, ff. de his, qui deiece.
vel effude. & ibi Bar. nō tn̄ fuit in dolo, qui in dubio
non præſumitur, niſi probetur, vt in l. dolū, C. de do
lo cum ibi no. Ergo villa ſeu cōe ad emendationem
damni teneri nō debet, quia in dubio robariæ, & fur
tum cenſetur caſus fortuitus ſecundum quod diſtin
guit Bal. in l. 1. C. depoſiti: Et ita in terminis in q. nr̄a
tenuit Bar. in l. 1. in fi. ff. furti aduer. nau. & Io. de Im.
in d. c. fi. in 4. col. in verſi. & prædicta faciūt quæſtio-
nem, qui plures allegat, & in effectum oſtēdit hanc
eſſe cōem opinionē, ꝙ villa, quę ex delicto alterius,
& ſic ex quaſi delicto tenet̄ ad emēdationē dāni, nō
teneat̄, niſi per teſtes probentur bona, & res, eorūq;
æſtimatio, ex quo villa, ſeu caſtrū nō fuit in dolo, &
ex delicto alterius ob culpā ſuā tenet̄. ¶ Quibus tn̄
omnibus nō obſtātibus, contrariam opinionē de iu
re ueriorē eſſe exiſtimo, ꝙ villa, ſeu cōe teneatur ad
emendationē furti cōmiſſi in dicto caſtro Butrij in
domo Mathęi, qm̄ ſiue de die, ſiue de nocte furtū fue
rit cōmiſſum, caſtrū tenet̄ ad illius emendationē ꝑꝑ
malā curā, & cuſtodiā dicti Caſtri, quā in guardia,

& terra ſua præſtare, & adhibere tenebatur, ne dam
num, ſeu robaria, aut aliud maleficiū ſequeretur, vt
7 in dicto ſtatuto continetur, & † huiuſmodi ſtatuta va
lent, & ſunt iuri cōi conformia, vt voluit Bar. in l. ne
quid, ff. de incen. ruin. & naufra. & arg. d. l. 1. §. hæc in
factum: Et ſtatutum ſolum conſiderat delictum cō-
miſſum, & factū eſſe in caſtro culpa quadam
caſtri ante factum commiſſa, ex quo curam, & cuſto
diam non adhibuit, ne furta cōmitterentur, vt
habetur, ergo caſtrum ad emendationē tenet̄.
8 do † villa, ſeu caſtrū, quod ex diſpoſitione ſtatuti
de damno, & maleficio in eius guardia, ſeu diſtri
commiſſo tenetur ratione cuſtodiæ, & curæ, quā
la, ſeu caſtrum tenetur adhibere, non tenetur ex ma
leficio, nec ex contractu, ſed ex quaſi maleficio
emendationem damni, qm̄ villa, ſeu caſtrum non
ſuum, ſed alterius delictum tenetur, vt eſt tex. in l.
maleficijs, §. is quoque, & in §. fi. & ibi Bar. ff. de act.
& oblig. & Inſti. de oblig. quæ ex quaſi delic. perro
tum, ergo licet nō teneatur ratione culpæ
miſſæ in facto, tamen non dicitur teneri
ante factum cōmiſſa, vt in d. l. 1. §. hæc in factum
gl. & argu. d. l. ne quid, & ibi Bar. in l. 1. ff. furti aduer.
9 naut. Et † propterea tale ſtatutum dicitur
vt in c. 2. cum ibi plenè not. extra de conſtit.
ut famæ de ſenten. excommunica. cum ſi.
gatis, vbi habetur, ꝙ uilla, ſeu commune tene
tione ſuæ malæ cuſtodiæ abſq; eo, ꝙ ſciuerit,
lum commiſerit, quoniam poterat prohibere
bendo diligentē curā, & cuſtodiam in caſtro,
territorio, ſeu diſtrictu, & doct. in locis præalleg.
in caſu, quo extarent ſtatuta ſuper hac re prouiden
tia, præſupponunt ſtatuta valere, & non debere
di, an villa, ſeu caſtrum ſciuerit, an ignorauerit,
an interuenerit culpa, ſeu dolus ipſius. ¶ Sed vis
conſiſtit in reſpondendo contrarijs ſupra deductis,
quæ aliqualiter obſtare videntur. At recte intuenti
minimè obſtant, primo enim non aduerſatur, ꝙ ſta
tutū loquitur de damnis, & robarijs, & nō de furtis,
10 quia reſpondetur, † ꝙ robaria idem eſt, quod furtū,
& ſtatutum loquens de robaria furtum cōprehēdit,
ut uoluit Ang. de Are. in tract. maleficiorū in uer.
ſtem celeſtrem abſtuliſti, & hoc procedit ſecundum
cōem uſum loquendi, ſecundum quem furtū gro
modo loquendo robaria appellatur, quāuis prop
loquendo differētia aliqua inter furtum, & robar.
eſſe poſſit, ut uolūt Bal. in l. ſi re, C. ex quibus cau.
fam. irroge. & per Bar. in l. capitalium, §. famoſos,
de pœnis, & Bal. in auth. ſed nouo, C. de ſeruis fug.
in 2. col. quærens, qualiter ſumatur robaria, inq.
ꝙ iſta uerba materialia, & groſſa intelliguntur ſecun
dum cōem uſum loquendi, l. Labeo, ff. de ſupell.
legai ſed ſecundum cōem uſum loquendi robaria
mitur pro furto, quia uulgariter, & ſecundum cōem
loquendi uſum dicitur *è ſtato robbato la robba*, quando
quis uult de furto loqui, ut ibi uoluit Bal. cui in hoc
de cōi uſu loquendi eſt credendum ad tradita
11 Bar. in l. de qbus, ff. de legibus, & † facit id, quod
luit Bar. in l. omnes populi, ff. de iuſti. & iure, in
brorum, §. quod tamen caſſius per illū tex. ff. de
5. & latè in rub. ff. de noui oper. nuncia. ꝙ com
nis uſus loquendi in ſtatutis proprietati uerbo
præfertur. ¶ Non obſtat ſecundum, ꝙ notarius
rum non poteſt eſſe rogatus de commiſſione
iudice facta, quia eſſet quodammodo teſtis in cauſa
propria, ut per Bal. in l. iuriſiurandi in ulti. col. C.
teſtibus cum ſimilibus, quia reſpondetur, quod
cet notarius de commiſſione ſibi à iudice facta no
12 poſſit eſſe rogatus, ut ſupra, nec illam ſcribere
men exequutionē cōmiſſionis ſcribere non prohi
betur

…& ſcripſerit, ac de illa rogatus fuerit, ſtatur eius ſcripturæ, & creditur, ut voluit Bal. in l. iudices, C. de fid. inſtru. in ult. col. & ita factum fuit in caſu noſtro, q notarius ſcripſit cõmiſſionem exequutionis, ac de illa rogatus fuit, ut in rogitu ſuo ipſe atteſtatur, qualiter fuit ad Caſtrũ Butrij, & uocatis maſſario, ac hominibus iuit ad domũ, in qua fuit cõmiſſum furtum, & ꝙ habuit informationẽ, prout in notula ſua cõtinetur, & hoc ſatis eſt uidelicet ꝙ notarius informatus referat, qñ ſtãdum eſt ſuæ relationi de hmõi exequutione, cõmiſſionis ſecundũ ſtatutũ: Nec obſtat, ꝙ per uerba enunciatiua, & incidenter prolata notarius mentionẽ de cõmiſſione faciat, quia hoc nõ refert, ex quo principaliter nõ fecit ſcripturã de cõmiſſione, ſed de exequutione cõmiſſionis, unius ſcripturæ ſtandum eſt, argumento eorũ, quæ voluit Bal. in l. ſi filius, §. ſequens, ff. de falſis: & p̃dicta cõfirmantur † ex doctrina Bar. in l. ex ſentẽtia in uerſi. In contrariũ legem, ff. de teſt. tute. ubi uoluit, ꝙ quãuis notarius nõ poſſit cõmiſſionem de aliquo officio ſibi factam ſcribere, nec de ea rogatus eſſe tñ põt ſcribere cõmiſſionem de uno articulo ſui officij, & de eo rogari, & hic eſt proprie caſus noſter, & iſte eſt ſtilus in hoc foro ſeruari conſuetus, ꝙ notarij actorũ ſolẽt eẽ rogati de cõmiſſionibus ſibi à iudice factis, ac ẽt de exequutione commiſſionũ, & de omnibus creditur ſuæ ſcripturæ, ex quo ſunt rogati nõ de cõmiſſione ſui officij generaliter, ſed de uno articulo, ſiue una cauſa ſui officij, & ita ſequitur Ang. in rep. l. ſtipulandũ, ff. de uer. obl. ubi Alex. in 2. col. hoc eſſe verius dicit, quicquid dixerit Bal. in d. l. iudices reprehendendo Bar. in d. l. ſi filius, & hic eſt caſus noſter, & prædicta omnia refert, ac ſequitur Deci. in conſi. … ex cuius dictis relatio notarij facta in terminis noſtris ſaluari poteſt. ¶ Non obſtat tertium de inſtãtiæ peremptione propter lapſum duorum menſium, quia reſpondetur primo, ꝙ ſtatutum permittit iudici cauſam infra duos menſes expedire, non tamen iudex id facere cogitur, quia hoc illi non mandatur, ut omnino teneatur, nam † uerbũ poſſit arguit hoc eſſe in arbitrio, & poteſtate iudicis argumẽto eorũ, quæ habentur per Io. And. in c. 1. in uer. non põt de ſup. neg. prę. iu. in 6. Præterea † illud tẽpus duorũ menſiũ nõ præfigitur inſtantię, ſed iudici uerba ad eũ dirigẽdo, ergo per eius lapſum inſtantia non perit, ut hr̃ per Abb. & doc. oẽs in c. de cauſis de off. dele. & in c. uenerabilis de iudi. & per Bar. Alex. & alios in l. properandũ, C. de iudi. Tertio † hæc cauſa eſt apoſtolica cõmiſſa à Papa, per ſuũ breue, ut in proceſſu cõſtat, ex quo infertur, ꝙ non ſubiicitur regulis, ſeu inſtantię temporis ciuilis, & ſtatutorũ, ut per lapſum tẽporis finiatur, tũ quia cauſæ apoſtolicę iuri poſitiuo non ſubiiciuntur, arg. c. vt noſtrũ de appella. tũ quia cauſę apoſtolicę, & à Papa ſuo delegato cõmiſſę dicuntur eſſe perpetuæ, nec certã habent inſtantiã, ut eſt tex. in d. c. venerabilis ibiq; doc. ¶ Non obſtat ultimũ, ꝙ non ſit probatũ de rebus, & pecuniis furatis, & ꝙ iuramento petentis non ſit ſtandũ, ut plenius ſupra dictũ fuit, quia primo reſpõdetur, ꝙ † ex quo ſumus in iis, quę ſui natura ſunt difficilis probationis, debẽt admitti probationes, quæ aliàs regulariter non admitterẽtur, vt volunt Abb. Anto. & alii in c. tertio loco de proba. Sed in caſu noſtro ex quo ſtandũ eſt relationi notarij cũ ſacramento petentis, & pro plena probatione talis realtio cũ ſacramento conquerentis hr̃, vt in ſtatuto prædicto, in §. & ꝙ, ſequitur, ꝙ in caſu noſtro dr̃ ad fauorẽ conquerentis plenè probatũ, nã notarius in ſua relatione refert, ꝙ habuit fidẽ, & informationẽ ab omnibus caſtri, & ipſe ingreſſus domũ uidit, domũ eſſe bene muratã, & hoſtia habere clauaturas ferreas, & ꝙ tẽpore receſſus ipſius domini feneſtræ, & hoſtia erant benè clauſa, ꝙq; per uim cum quadã ſtangha apertũ fuit hoſtium, & quædã capſa, in qua erant pecuniæ, fracta, & per uim aperta fuit, quia reperta fuit in pluribus locis perforata, & à loco ſuo amota, itẽ ꝙ pecuniæ per duos dies ante fuerunt in dicta capſa reconditæ, prout fieri conſuetũ erat; Ex quibus apparet approbatũ fuiſſe furtũ ſecundũ quod probari põt iuxta ea, quæ habentur p Bar. in l. ſi qñ C. unde ui, & per Anch. in conſi. 288. & ſuper his fuerunt ẽt examinati plures teſtes de furto cõmiſſo præſumptiuè deponẽtes, pro talis probatio de iure admittitur, ut in locis præallegatis. Et quãuis directè, & verè non probentur res, & pecunię deperditæ, & ſubreptæ, tñ præſumptiuè probantur per plures teſtes, qui uiderunt illas pecunias fuiſſe in dicta capſa per vnum, uel duos dies ante receſſum dñi conquerentis reconditas, atq; repoſitas, quod vr̃ ſufficere per ea, quæ voluit Anch. in d. ꝯſi. & Bar. in d. l.

18 ſi qñ. Præterea † ex quo conſtat per relationes notarii cũ iuramento conquerentis de furto commiſſo, ac ẽt per plures teſtes examinatos, quãuis verè, & p̃ciſè de pecuniis furatis non conſtet, tñ de illis ſtari debet iuramento cõquerentis, ex quo ſumus in iis, quæ ſunt difficilis probationis, vt voluit Inn. quem plures ſunt ſequuti per illũ tex. in c. fi. quod met. cau. & ita voluit, ac ſequitur Bart. allegando Inno. in l. in actionibus in vlti. col. ff. de in lit. iuran. & Bart. in l. 1. in fi. ff. furti aduer. nau. refert plures tenere, ꝙ eo caſu, quo hoſpitans reddit valiſiã, ſeu fardellũ diſſolutũ, vel diſigillatũ, ipſe tenetur, quamuis ẽt ex facto alterius puta familiæ, & ꝙ de rebus ſtatur iuramẽto hoſpitis per tex. in d. l. ſi qñ, & hoc, ſi hoſpes erat homo bonus, legalis, & iuſtus: Et licet Bart. ibi ꝯrium tenere videatur in caſu quo quis ex dolo alterius teneretur, vt in caſu proximè dicto ac ẽt in caſu quo villa ad emendationem damni ex facto alteris teneretur, quẽ ſequitur Ioan. de Imo. in d. cap. fi. ꝙ met. cau. tamen plures, & fortè magis cõiter docto. contrarium ſequuntur, videlicet Guliel. Rofred. & Iac. de Raue. quos ita tenere refert, Bart. in d. l. 1. & Bal. in rub. C. de poſi. qui voluit, ꝙ contra illos qui cuſtodire tenentur, ut quia cuſtodiam receperunt, vel ad hoc tenentur, ſtatur iuramento conquerentis de rebus & pecunijs, idemq; voluit Iaco. de Are. vt refert do. Ant. in d. c. fi. Sed poſito ꝙ opinio Bar. in d. l. 1. in fin. & aliorum, de quibus per Imo. & do. Ant. in d. c. fi. in 4. col. ſit uerior, videlicet quod qñ tertius, ut eſt villa, teneri debet ratione culpæ, ſeu doli alterius, non ſit locus tali iuramẽto, tñ ſecundũ Imo. ibi hoc eſt verũ, niſi aliter per ſtatutum prouiſum eſſet, ſed in caſu noſtro vr̃ eſſe prouiſum per ſtatutum, ꝙ ſtetur relationi notarij de informatione, taliſq; relatio habeatur pro plena probatione cũ ſacramento conquerentis, & in caſu noſtro notarius retulit de ducatis centum quinquaginta iuxta informationem habitam, ergo huic relationi ſtandum eſt cum iuramẽto petentis, & maximè, quia relatio facta de dicta ſumma pecuniæ ẽt coadiuuatur ex dictis plurium teſtiũ, quorũ dicta ſit cũ relatione notarij, & iuramento conquerentis coniungantur, dicetur fieri plena fides in hmõi caſu, in quo propter difficilem probationẽ ſui natura admittuntur probationes aliàs non legitimæ, & præſumptiuæ, ut latè hr̃ per do. Anto. in d. c. fi. & per Bar. in d. l. in actionib. Procedunt igitur ea, quæ uoluit Bart. Io. de Imol. & alii relati ab Imo. in d. c. fi. quando paſſus damnũ, ſeu furtũ vellet probare res, ſeu pecunias ammiſſas per ſuũ ſimplex iuramentũ, non aũt quando vellet probare, per ſuũ iuramentũ, & per alia adminicula, & præſumptiones,

prout

prout factũ fuit in caſu noſtro,in quo ultra iuramẽtum cõquerentis qualiter, qualiter, & præſumptiue de quantitate pecuniæ furatæ apparet, ergo non ſumus in caſu Bar.& aliorum.¶Nõ obſtat,ꝙ Mathęus fuit in culpa,dimittendo domũ ſolam ſine cuſtodè, quia rñdetur,ꝙ ſatis fuit ipſi Mathæo benè claudere domum per ea,quæ voluit Bal.in l.1.C.depoſi.Præterea cuſtodia, quã dominus præſtare debebat, fuit per ſtatutũ translata in homines caſtri. Adde, ꝙ ſtatutum ſimpliciter vult caſtrum teneri ad cuſtodiẽdum,& curãdum,ne robariæ fiant de die,uel de nocte,alioquin uult caſtrum,ſeu uillam debere emẽdare,nec diſtinguit,an dominus cuſtodiuerit,& an dimiſerit cuſtodes,nec ne,immo magis dẽt teneri,qñ in domo nõ fuerũt relicti cuſtodes,quos fortè dominus nõ habebat,cũ caſtrũ,vel villa cuſtodire teneaẽ. Vltimo ſtatutũ excipit caſum,qñ dominus fuiſſet in dolo,& fraude,vt ibi in §.& ſi locus,ergo in caſu culpę domini, caſtrũ, ſeu villa ad emẽdationem teneri debet.Et ita de iure uerum eſſe arbitror. Laus Deo.

S V M M A E.

1 *Statutum loquens de emendatione damnorum datorum etiam in furto commiſſo locum habet.*
Furtum appellatione damni etiam in ſtatutis comprehenditur.
2 *Furtum cum fractura hoſtij, & ſimilium factum non ſimplex, ſed atrox, & enorme furtum dicitur,*
3 *Et appellatione robariæ comprehenditur.*
Robaria eſt furtum atrocius, & maius.
4 *Robaria comprehenditur appellatione furti, & contra etiam in ſtatutis.*
5 *Verba groſſa, & materialia debent intelligi ſecundum quod uulgus ea intelligit.*
6 *Statutum loquens de maleficio etiam furtum ſimplex propriiſſimè comprehendit.*
7 *De damno paſſo, & de rebus furatis quando iuramento domini contra uillam ad emendationem ex ſtatuto loci obligatam ſit ſtandum, & quando non.*
8 *Cuſtodes rei debent probare furtum ab alio fuiſſe factum, aliàs ipſi præſumuntur fures, & torqueri poſſunt.*
9 *Cauſa à Papa delegata nullam habet inſtantiam etiam triennij.*

EPITOME.

STATVTVM Bononienſe ſub rub.de emendatione damnorum datorum, à quibus ignoratur, habere locum etiam in furto,& de rebus furatis iuramento domini contra uillam ad emendationem obligatam ſtandum eſſe, hic oſtenditur.

CONSILIVM CCXIIII.

AD fauorem Mathæi contra cõmune Butrij, ultra alia, quæ ſcripſi, pro reſolutione quorundam obiectorũ facio aliquas
1 cõcluſiones,prima ſit,ꝙ† ſtatutũ de emẽdatione damnorũ datorum, à quibus ignoratur, uẽdicat ſibi locum ẽt in furto commiſſo,ut voluit magnus practicus, Ange.de Aret.in ſuo tract.malefi.in uer.ueſtẽ celeſtrem abſtuliſti: Item cũ ſtatutũ in rubro, & nigro loquatur de damno, cõprehendit etiã furtũ,veluti pulchrè determinauit do.Bar.Cæpol.in conſ.18.In Chriſti nomine,&c.ſtatutũ Vicentię per plura,quæ allegat, & maximè qa eadẽ militat ratio, vt voluit Paul.Caſt.in conſi.346.In Chriſti nomine, uiſa quadam ſecuritate,in 2.col.& hoc probatur per gl.in l.nõ poſſunt,ff.de legi.& hoc idem volunt An. de Iſern.de conſtit.regni ſub rub.de malefi.clandeſ. punien. in 1. col. uerſi.ſed ſecundus,& Bal. in conſi. 174.Caſus talis eſt in 2.col.lib.2.Et quamuis Alex.in l.2.de dam.infec.uariet, tñ non negat, quin furtum comprehẽdatur tanquam ſpecies ſub damno, quod ſtat, ut genus ad tradita per Bal.in l.nauta,§.quæ que,ff.nau.caup.ſtabul.Et ideò cũ in rubrica di tuti fiat mentio generaliter de damnis, compre detur ẽt furtũ, quod eſt ſpecies damni, & ſic prop damnum,arg.l.hoc legatum,§.inter emptum,ff leg.3.nec iſtis contradicunt Alex.& alij in aliqu
2 locis.Pręterea† furtum cũ fructura hoſtij,ſcrinei pſe,uel ſerrę non dr̃ ſimplex furtum,ſed enorme atrox,ut uoluit Cæpol.in repet.l.ſi fugitiui cũ ſed nouo iure,C.de ſeruis fugit.ubi tractat de m ria furti,& maximè qualiter fur debeat crimina puniri, in antep.col.cũ præced.& l.1.§.idcirco
3 fi.ff.de effract.ergo† cũ in caſu noſtro furtũ fuer miſſum cũ effractione,ſequitur, ꝙ cõprehendi rit appellatione robariæ, de qua loquitur ſtatu qñ robaria ſaltẽ dr̃ furtum atrocius, & maius fur id,quod dicit Bar.in l.nequid,ff.de incẽ.rui.& na & Bal.in l.tranſigere, in 3.col.uerſi.ponamus,C.de
4 tranſac. † ubi uoluit ẽt, ꝙ robaria dicatur eſſe furtũ, & ſi in ſtatuto fiat mentio de furto, comprehẽdatur robaria,& in d.auth.ſed nouo iure voluit,ꝙ appella tione robariæ furtum continetur,quia ſecũdũ Ang. Are.in d.uer.ueſtem celeſtrem,furtũ, & roba ſunt,& ſtatutũ loquens de uno habet locum in & facit tex.in c.pœnale,14.q.5.Cum ergo ſta faciat mẽtionem de robaria, dr̃ comprehen furtum,& qui aliter diceret,iudaizaret adhęrẽ milibus uerbis ſtatuti, ut uoluit dicere Bal.in l
5 C.de is,qui not.infam.& † idẽ Bal.in d.auth.ſed no uo inquit, ꝙ uerba groſſa, & materialia, ut eſt ro ria,debent intelligi, ſecundum quod uulgus inte git, ſed notoriè conſtat omnibus, & propterea n eſt neceſſe probare, l.in fi.de do.præle.c.euidẽtia accuſ.& c.manifeſta,2.q.1.ꝙ furtum appellatur go robaria,& vulgariter dr̃, *io ſon ſtato robbato*, ergo ap pellatione robariæ furtum contineri dicetur, vt vo
6 luit Ang.in loco præallegato.Præterea† ſtatutũ lo tur nõ ſolũ de damno,& robaria,ſed etiam de ma ficio,cuius appellatione propriiſſimè loquendo cõ tinetur ẽt furtum ſimplex ut eſt tex.clarus, Inſti.de oblig.quæ ex malefi.in prin.id eſt ex maleficio,uel ti ex furto,ergo ſub dicto ſtatuto cõprehendetur fur tum,& hæc ratio eſt in cõuincibilis, quia furtum e maleficij, & appellatione maleficij cõtinetur,l.fi de priua.delic.& l.ex maleficij,ff.de act.& obl.ibi maleficij naſcuntur actiones,ueluti ex furto:Et e dictis concluditur dictum ſtatutum omnino locu habere ẽt in furto, & ſi poſſet aliqua culpa ipſi do no imputari, ut latè, & pulchrè uoluit Cæpol.in d. conſi.18.q in terminis dicti ſtatuti ita cõſuluit.¶Se
7 cunda ſit cõcluſio, † ꝙ de hoc de dãno,& furto, eſt de quantitate, & rebus furatis ſtari debet iura to domini, & dãnũ paſſi : Et ultra aliàs allegata hoc ita probo,nam nulli dubiũ eſt, ꝙ in caſu, l.ſi quãdo C.unde ui,& c.fi.quod met.cau.& ubiq; doct.io ratur ĩ litẽ, & iuramẽto damnũ paſſi de dãno ſta ratione doli cõmiſſi ab eo,cõtra quẽ iuratur,& p pterea qñ ille, qui teneretur, dolũ nõ cõmiſiſſet, præſtaretur hmõi iuramẽtum, ut dicunt doct.ibi & Bar.in l.unica, ff.furti aduer.naufra.cum ſi.ſe terminis dicti ſtatuti villa, ſeu homines caſtri tene tur ad emendationem damni rõne doli, & frau ergo aduerſus ipſos poterit in litẽ iurari, & ſtab iuramẽto damnũ paſſi de ęſtimatione,& quanti damni per prædicta ad tradita per Io. de Im.& alios in d.c.fi.quod aũt homines uillę in terminis dicti ſta tuti teneãtur ad emendatione dãni ratione ſui dol demõſtratur,quia qñ damnum,ſeu furtũ eſt occul commiſſum ita, ꝙ habita diligẽti inquiſitione non poſſit conſtare,quis damnum dederit, aut furtũ co miſerit